

Contribució del socialisme català al Manifest del Partit Socialista Europeu pels propers comicis europeus de 2009

➔ Annex

El Partit Socialista Europeu (PSE) té la gran ambició de presentar-se a les eleccions europees de juny de 2009, que determinaran el futur de la Unió Europea i dels seus Estats membres els propers cinc anys, amb un manifest comú per a tots els partits socialistes, socialdemòcrates i laboristes europeus, elaborat a partir d'un procés participatiu i obert. Convençuts de l'oportunitat i de la idoneïtat de la proposta, els socialistes catalans hi hem volgut ser presents i fer la nostra aportació, però ho fem des d'una Catalunya plenament integrada a la Unió Europea que mira al món.

Més enllà de l'ambició que ha conduït la Unió al llarg de cinquanta anys d'història cap a la consolidació d'una Europa política i més democràtica, més gran, més social, més competitiva i més cohesionada, ara l'exigència d'un món global ens empeny cap a un aprofundiment de la nostra unió, i no hi ha gaire temps per a dubtes ni indefinicions. El Tractat aprovat el passat mes de desembre a Lisboa pot contribuir a posar en marxa els mecanismes institucionals i polítics necessaris per avançar en la consecució d'aquest gran objectiu de la família socialista europea.

S'imposa, però, no caure en l'autocomplaença i, per l'òptim desenvolupament del model de governança al qual aspirem, una aplicació el més extensa i rigorosa possible del principi de subsidiarietat, entès com a corresponsabilitat de tots els nivells de govern, a través del Parlament Europeu, però aviat també mitjançant la participació dels parlaments estatals i regionals.

Europa no és un àmbit d'acció aïllat, acotat. Tampoc no és un territori uniforme que requereixi polítiques i accions homogènies. És diversa i, a més, ha sabut (hem sabut) fer d'aquesta diversitat, la nostra bandera. Ara se'n desprèn l'exigència de seguir proveint els mitjans i els mecanismes per a gestionar i capitalitzar aquesta diversitat. Els socialistes hem estat al capdavant d'aquesta reivindicació i seguim creient en el model federal.

Els reptes que se'ns plantegen, a més de desgranar-se per àmbits sectorials o temàtics, es poden pensar també transversalment i prenent com a punt de partida l'àmbit territorial sobre el qual tenen més incidència i des del qual caldrà plantejar i oferir respostes. Així, el context mundial actual planteja reptes al procés mateix d'integració europea, a la consolidació de l'estructura institucional de la Unió i a l'impuls de les polítiques comunitàries.

Europa es veu reconeguda com un espai en el qual es respecten i promouen la llibertat i els drets fonamentals i, a més, ha demostrat ser capaç de fer extensiu aquest respecte en les seves relacions exteriors. En front del model d'imposició utilitzat per alguns països, Europa ha adoptat un model de seducció, buscant els beneficis comuns. Aquests beneficis passen també per facilitar l'accés a un gran mercat. El mercat europeu és un incentiu que pot afavorir processos democratitzadors i millores en els sistemes de govern de països tercers.

El poder transformador d'Europa pren forma sota un ventall ampli d'opcions que inclou la possibilitat de l'adhesió, però que contempla també altres finalitats i revesteix altres formes. És el cas de la Política Europea de Veïnatge. També del Procés de Barcelona. En ambdós casos –amb característiques, objectius i abasts diferents– es promou de forma activa i pràctica la democràcia i el respecte pels drets humans juntament amb la millora de les condicions econòmiques i socials d'aquests països.

La consolidació del projecte europeu i la cohesió de la seva dimensió interna ha de conduir, indefectiblement, a un reforçament de la seva dimensió externa. Una bona manifestació en seria el replantejament, des d'una concepció global i estratègica netament europea i comunitària, de la política de cooperació al desenvolupament i també de la política comercial.

Finalment, els socialistes europeus impulsem un reconeixement institucional de la política exterior i de seguretat comuna acompanyat d'una aposta més decidida pel multilateralisme, que ha d'implicar un canvi substancial en la concepció de l'acció exterior de la Unió, i també dels Estats Membres.

1. EL FUTUR DE LA UNIÓ EUROPEA

El Tractat de Reforma, signat a Lisboa pels 27, entrarà en vigor l'1 de gener de 2009. És un pas positiu que permetrà a la Unió Europea estar més i millor preparada per a fer front als reptes d'un món global i interdependent. Però hem de ser conscients dels

desafiaments que encara tenim per davant, especialment pel que fa al debat sobre la naturalesa i identitat de la Unió, per poder anticipar-nos-hi de manera eficaç. D'una banda, les successives adhesions a la Unió, sent un èxit indiscutible, han posat de relleu que hi ha diferents visions sobre com avançar en el procés de construcció d'Europa, sobre quins han de ser els seus ritmes i, fins i tot, sobre els objectius del procés d'integració. D'altra banda, la Unió és la concreció de l'Europa sense fronteres, és una construcció caracteritzada per la diversitat interna i l'expansió no constrenyedora cap enfora, sobretot tenint en compte el seu rol en el món com a multiplicador de democràcia i prosperitat, que segueix sent el seu principal atractiu per a altres països veïns. Per això, proposem:

- Estimular un **debat** rigorós sobre l'oportunitat i la conveniència d'optar obertament i de manera estructurada per un **model d'integració flexible en base a les cooperacions reforçades**.
- **Mantenir els requisits de Copenhaguen com a única condició per a l'adhesió** de nous Estats membres, evitant la definició dels límits d'Europa.
- **Seguir impulsant el federalisme**, el ciment que, en un marc europeu de sobirania delegada i interdependències, permet lligar els valors identitaris i simbòlics amb els drets i deures de ciutadania.

2. DEMOCRÀCIA, CIUTADANIA I PARTICIPACIÓ

Els socialistes europeus tenim clar que Europa avança si ho fa amb els seus ciutadans. La Unió Europea no és només un conglomerat de bones lleis o una arquitectura burocràtica ben preparada; el futur d'Europa, el seu èxit, passa per la construcció d'una Europa política i una Europa social que promogui els nostres valors i principis, que són allò que ens uneix. El ressorgiment de certs moviments neofeixistes, nacionalistes radicals i populistes amenaça el camí desitjable de la democratització. Per això, posar en valor i repensar aquests conceptes, evitant caure en l'autocomplaença, ha de ser una prioritat

pels socialistes. A més, aquests valors i principis han de començar a projectar-se de manera explícita i directament en els ciutadans i en el seu benestar i, sobretot, ells, nosaltres, ho hem de poder percebre de manera clara. Per això, proposem:

- **Millorar la visibilitat de les persones i líders reconeguts amb el projecte comú europeu** com el President, el ministre d'exteriors i els comissaris.

- A les eleccions europees, impulsar un **únic cap de llista del Partit Socialista Europeu**, comú als 27 Estats membres, així com la paritat de gènere a totes les llistes, alhora que europeïtzem la campanya electoral.

- **Promoure i recolzar propostes de caire social mitjançant la iniciativa legislativa popular** que preveu el Tractat de Lisboa.

- Desenvolupar la **major implicació dels Parlaments nacionals i regionals amb competències legislatives, així com dels ens locals**, prevista al Tractat de Lisboa.

- **Potenciar els programes d'intercanvi com l'Erasmus a altres col·lectius**, per estendre a més gent el coneixement i l'apropament d'altres realitats.

- **Fomentar una opinió pública europea**, buscant especialment el suport de la xarxa de mitjans de comunicació locals i nacionals existents.

3. IDENTITATS, DIVERSITAT I CULTURES

En una Europa d'interdependències, resultat de les cessions de sobirania, la clau de volta és la ciutadania compartida, fent realitat allò que ja contemplen els Tractats: "Tota persona que tingui la nacionalitat d'un Estat membre posseeix la ciutadania de la Unió, que s'afegeix a la ciutadania nacional sense substituir-la". A més, les societats del segle XXI seran encara més plurals i més complexes. Per això, un dels grans reptes de les societats europees és garantir un sentiment de pertinença comú de tots els seus ciutadans, hagin nascut on hagin nascut i tinguin la llengua materna que tinguin. Això vol dir fer un

esforç especial per evitar els guetos, però també les temptacions uniformitzadores. Els socialistes europeus volen encapçalar aquesta aposta per una ciutadania cívica europea, perquè una acció política en favor de la diversitat pot reforçar la cohesió i la unitat de comunitats plurals. Per això, proposem:

- **Revisar la normativa dels usos lingüístics** de la Unió Europea en base a criteris de **respecte i reconeixent de la diversitat cultural i lingüística d'Europa**, i també pensant en trobar bones maneres que ens ajudin a treballar de manera eficient.

- Incorporar en el nostre discurs cultural d'esquerres **la idea de pertinença**, perquè manté una memòria, sustenta una unitat i significa un projecte de futur compartit i millor.

- Respectar els valors identitaris i simbòlics des de la inflexible exigència del **compliment estricte dels drets i deures de ciutadania**.

- Donar **més suport a les activitats de difusió i creació cultural transfronterera** i obrir espais per a la cultura d'arreu del món.

4. LA NOVA EUROPA SOCIAL

Per aconseguir avançar cap a un veritable govern econòmic europeu, que tendeixi a equiparar els drets i el benestar del conjunt de la ciutadania, la Unió Econòmica i Monetària ha d'assegurar uns estàndards laborals, socials i mediambientals mínims comunitaris, que es reflecteixin també en les seves transaccions internacionals com a valors de la solidaritat i de justícia social, i que contribueixin al disseny de normes i institucions de governança global. Els socialistes europeus sempre hem apostat per una major governança econòmica i social de la Unió, que tingui en compte les veritables necessitats del conjunt dels territoris, pensant en les persones que la conformen. Per això, proposem:

- **Actuar decididament contra la competència fiscal a l'interior de la Unió** i contra el *dumping* social i mediambiental causant de les

deslocalitzacions, destinant **majors recursos** a impulsar **estratègies de creixement i de cohesió coordinades**.

- **Adoptar una estratègia de creixement social i mediambientalment sostenible** basada en polítiques macroeconòmiques comunes que no només s'ocupin de controlar la inflació i la convergència financera, sinó que també fomentin **inversions coordinades** entre Estats Membres en els principals objectius de l'Estratègia de Lisboa.

- Avançar en el **desenvolupament d'un mercat de treball de qualitat**, garantint unes retribucions dignes i la no pèrdua de valor adquisitiu dels treballadors, eliminant qualsevol discriminació a través de lleis específiques, i afavorint la **conciliació entre la vida personal i laboral**.

- Prendre **mesures contra el treball precari per prevenir l'exclusió social** emprant, si és necessari, els fons estructurals i de cohesió com a instruments per promoure la cohesió econòmica i social.

- Crear un **marc legislatiu comunitari que garanteixi la universalitat d'uns serveis públics**, eficients i de qualitat, davant la creixent liberalització d'aquest sector.

5. L'EUROPA DEL CONEIXEMENT I LA COMPETITIVITAT

Per tal d'afrontar els reptes que planteja la globalització en els terrenys econòmic, demogràfic, educatiu, social i mediambiental, els socialistes europeus hem de prendre decisions crucials en vistes a reforçar un creixement sostenible basat en el coneixement, la formació i la innovació, que sigui capaç de traduir-se en competitivitat, progrés, cohesió i benestar per a tothom. El nostre objectiu és que el coneixement i la innovació no només es posin al servei d'un creixement econòmic sostenible i de la millora de l'ocupació, sinó del progrés social, educatiu i científic dels nostres pobles, alhora que afavoreixin el desenvolupament de fórmules de governança que garanteixin uns serveis públics moderns i de qualitat

que reforcin el benestar i la qualitat de vida de la població. Per això proposem:

- Reivindicar el necessari **compliment dels objectius de l'Estratègia de Lisboa** per garantir la prosperitat i el desenvolupament social de la Unió Europea, establint un mecanisme rigorós d'avaluació.

- Centrar els esforços en **millorar la qualitat de l'educació obligatòria i de la formació inicial i contínua**, mitjançant un pacte amb la ciutadania i reconeixent l'important paper del professorat.

- Accelerar la reorganització del sistema educatiu, donant més pautes als Estats, per tal de **crear un autèntic Espai Europeu d'Ensenyament Superior** que es basi en una educació de qualitat per formar ciutadans lliures i amb sentit crític.

- **Incrementar la inversió en la recerca, desenvolupament i innovació (R+D+i)** per tal de convertir el fruit de la innovació europea en nous productes, patents i ocupacions.

- **Millorar la mobilitat dels treballadors a través d'un marc normatiu europeu** que assegurï la igualtat de salaris i condicions laborals, d'accés als sistemes de protecció social i la portabilitat dels drets.

6. COHESIÓ TERRITORIAL DINS L'EUROPA AMPLIADA

La cohesió econòmica, social i territorial segueix essent el millor instrument per a fer front als reptes i les importants disparitats que es manifesten en l'actualitat en una Unió a 27. D'altra banda, l'organització territorial a escala europea, especialment pel que fa a la gestió de les polítiques estructurals, fa necessari el reconeixement de l'àmbit regional per a garantir una major eficàcia en la gestió dels fons estructurals i dels altres instruments de cohesió en el territori. En aquest sentit, proposem:

- **Dotar de més recursos els instruments de solidaritat financera i d'integració econòmica**, propis de la política de cohesió europea.

- Potenciar les polítiques de cohesió a partir de la **cooperació territorial**, tot escoltant la veu dels ens locals i regionals de cada territori.

- **Desenvolupar xarxes transeuropees** com a vectors d'una territorialitat europea cohesionada.

7. MOBILITAT I MIGRACIONS

Tenint en compte que el fenomen de la immigració afecta la pràctica totalitat dels Estats membres de la Unió, els socialistes europeus creiem necessari desenvolupar un sistema global, integral i equilibrat de gestió eficaç, a partir de la corresponsabilitat, i sobre la base de l'Enfocament Global sobre Migracions de desembre de 2005. La immigració és un desafiament, però també una oportunitat en termes de riquesa cultural, creixement econòmic i estabilitat demogràfica. El nostre mercat laboral necessita treballadors immigrants amb drets i obligacions per mantenir el creixement econòmic a Europa, i la nostra societat es beneficia de l'augment demogràfic que aporten aquests nous ciutadans. Així, el repte de la política migratòria consisteix no sols en administrar conjuntament els fluxos migratoris sinó també en assegurar que els immigrants s'integrin plenament en les nostres societats. Els socialistes europeus defensem la integració i la cohesió social com a elements principals de la nostra acció política. Ara bé, hem de seguir lluitant contra la irregularitat, que només genera pobresa i exclusió social, i contra el tràfic de sers humans per a l'explotació sexual i laboral, a través de polítiques de reforçament del sistema de vigilància de les fronteres i de retorn i de readmissió d'immigrants. Per això, proposem:

- **Consolidar una veritable política comuna d'immigració europea**, basada en els principis de solidaritat, responsabilitat compartida, confiança mútua i transparència, impulsant la cooperació operativa i estreta entre els països i institucions de la Unió, i amb els Estats d'origen o trànsit de la immigració irregular.

- **Dotar dels recursos i els mitjans logístics i humans necessaris a l'Agència FRONTEX** perquè

pugui coordinar patrulles conjuntes de vigilància permanents i operatives tot l'any en les zones d'alt risc i, en particular, en les fronteres marítimes.

- Continuar posant en marxa el **sistema europeu comú d'asil**, previst per 2010, a través de la **intensificació de la gestió integrada de les fronteres exteriors** de la Unió previst al Tractat de Reforma.

8. ESPAI DE SEGURETAT I LLIBERTAT

La creació de l'Europa dels ciutadans i, per tant, la creació d'un espai de llibertat, seguretat i justícia, pretén facilitar una veritable llibertat de circulació de les persones en el territori de la Unió, lluitar de manera més eficaç contra les formes més greus de delinqüència i de discriminació des del respecte total als drets fonamentals, i avançar en la construcció d'un autèntic espai europeu de justícia. Fins i tot el terrorisme, que suposa un greuge per tot allò que representa la Unió -essent com és una amenaça per a la pau, l'estabilitat i la prosperitat que la integració europea ha aportat després de dècades de guerra-, i el dret a la seguretat, no poden servir en cap cas d'excusa per a retallar o restringir els drets i llibertats fonamentals. D'altra banda, també creiem que la Unió ha de desenvolupar polítiques per a prevenir les causes del terrorisme, com la pobresa extrema, i contribuir a la separació de la política i la religió, evitant els fonamentalismes. Per això, proposem:

- **Reforçar la protecció dels drets fonamentals i millorar l'exercici dels drets inherents a la ciutadania europea**, especialment la lliure circulació a la Unió i el dret de sufragi a les eleccions al Parlament Europeu i a les eleccions locals.

- **Avançar en la lluita contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme** mitjançant la cooperació, la prevenció i l'harmonització de les legislacions, a fi de disposar arreu de la Unió de sancions eficaces idèntiques.

- **Integrar en el marc comunitari la cooperació judicial i policial**, adoptant garanties mínimes en

el procés penal, i assegurant la protecció de les dades personals.

- **Reforçar el paper del Parlament Europeu en el control d'aquesta política**, i de la política aplicada pels diferents Estats membres en aquest àmbit.

- Avançar en **la construcció d'una resposta general, integrada i coherent a l'amenaça terrorista**, mitjançant la cooperació exterior eficaç amb països tercers, la posada en marxa de mesures en matèria de prevenció i finançament del terrorisme, i el reforç de l'intercanvi d'informació entre els Estats membres i les seves forces de seguretat.

- Orientar l'estratègia de cooperació al desenvolupament de la Unió Europea a impulsar **el comerç i un millor accés al mercat comunitari i internacional dels països en vies de desenvolupament**, invertint en infraestructures, incrementant el seu potencial productiu i contribuint a aconseguir una administració pública i unes institucions més eficients.

- Potenciar les **mesures destinades a reforçar el teixit productiu dels països en vies de desenvolupament a través de la formació i l'educació**, i intentar evitar la fuga de cervells, tot establint nous mecanismes d'ajuda econòmica a les seves universitats per promoure una dotació en capital humà que reverteixi en el progrés del propi país.

- Tenint en compte que la Unió Europea és el primer donant mundial d'ajuda al desenvolupament i d'ajuda humanitària, impulsar una **política de prevenció dels conflictes a partir d'aquesta cooperació al desenvolupament**, centrant-la especialment en la lluita contra la pobresa i en l'escolarització.

9. EUROPA EN EL MÓN GLOBALITZAT

Pel que fa a l'escena internacional, la Unió Europea té tres grans reptes per afrontar en els propers anys: contribuir a la construcció d'un autèntic sistema multilateral eficaç, definir els seus interessos com a Unió i actuar a l'exterior tenint en compte aquests interessos, redefinint cap a la resta del món el conjunt de valors irrenunciables sobre els quals es basa el

seu sistema polític. Els i les socialistes europeus creiem que és imprescindible dotar la Unió d'una veritable Política Exterior i de Seguretat Comuna (PESC). El Tractat de Lisboa, a més, proporciona nous instruments que hem de saber desenvolupar per tal de constituir una veu al món unida i més influent. Hem de valer-nos d'aquesta situació d'avantatge i de la nostra capacitat d'influència per millorar la qualitat de vida de les persones a països tercers, incloent la promoció dels drets humans, i parant especial atenció als països de l'espai euromediterrani. Per això, proposem:

- **Desenvolupar el servei exterior comú** previst en el Tractat de Lisboa, **i millorar la protecció diplomàtica i consular dels ciutadans desplaçats fora de la Unió Europea**, a través de l'establiment d'una **xarxa de Cases d'Europa** compartides pels diferents Estats Membres en els països tercers, amb l'objectiu de **reforçar la representació de la Unió Europea a l'exterior, i de dotar la PESC de més visibilitat**.

- Reforçar el respecte i el control de l'eficàcia de **l'aplicació de la clàusula de drets humans en els acords d'associació** amb països tercers.

- **Ampliar l'àmbit d'actuació de la Iniciativa Europea per a la Democràcia i els Drets Humans** a la lluita contra qualsevol tipus de violència de gènere, el treball infantil i l'ús de nens soldats.

- **Promoure i liderar el multilateralisme**, com a millor escenari per a la governabilitat i la resolució dels problemes de manera durable, mantenint **l'equilibri entre la no-proliferaçió, la transferència de tecnologia i el desarmament**.

- Impulsar la **reforma de les institucions internacionals**, per ampliar els cercles de decisió i donar entrada als països emergents.

- **Repensar i redefinir la projecció exterior dels nostres valors i interessos comuns, que van més enllà de la suma dels interessos de cada un dels països membres**, tenint en compte com són percebuts aquests valors en algunes àrees geogràfiques a causa

de les divergències culturals i de les diferents sensibilitats.

- Donar un **nou impuls a la política de veïnatge amb els països de la ribera sud de la Mediterrània**, amb la voluntat d'enfortir i potenciar la xarxa de relacions polítiques, socials, culturals, comercials i humanes amb la regió, **recolzant totes aquelles iniciatives que complementin i serveixin per reforçar una nova dimensió política del Partenariat Euromediterrani establert pel Procés de Barcelona**, i que tinguin per objectiu constituir una zona comuna de pau, prosperitat, progrés, intercanvi i diàleg.

- Seguir impulsant i donant suport als **processos d'integració regional** a altres parts del món i, especialment, a **Amèrica del Sud i Central, i aprofundir en els acords de cooperació** signats amb la regió.

10. EFICIÈNCIA ENERGÈTICA I CANVI CLIMÀTIC

Les previsions indiquen que Europa dependrà extremadament de les importacions per a satisfer les seves necessitats energètiques; una situació, sens dubte, generadora d'instabilitat econòmica i de tensions geopolítiques. Aquesta realitat energètica està també estretament lligada a qüestions com l'escalfament global del planeta i el canvi climàtic. Malgrat les dificultats, els socialistes europeus creiem que l'elaboració d'una política energètica comuna i

sostenible, que hauria de desenvolupar-se en paral·lel a la política comunitària en matèria de canvi climàtic, és una necessitat urgent. Per això, proposem:

- **Compliment dels objectius fixats per la Comissió en matèria d'energia i lluita contra el canvi climàtic assumits pel Consell Europeu de març de 2007.**

- Desenvolupar una **política energètica exterior comuna**, fixant un calendari i objectius concrets, a través d'acords de cooperació i diversificant les fonts d'energia i les rutes de trànsit.

- **Avançar en l'eficiència energètica** en edificis, transport i indústria, millorant el compliment de la legislació vigent i a través de incentius fiscals comuns.

- Impulsar l'**ús obligatori d'energies renovables** a través d'estratègies nacionals que tinguin en compte les diferències climàtiques, econòmiques i geogràfiques de cada país.

- Assolir els nivells d'inversió dels Estats Units i Japó en Recerca i el Desenvolupament de Tecnologies Energètiques, facilitant la **construcció d'un autèntic espai europeu de recerca sobre l'energia.**

- **Impulsar un mercat energètic europeu integrat i competitiu** per millorar la gestió de les interrupcions en el subministrament, crear mecanismes de solidaritat entre els Estats i facilitar les inversions en infraestructures.